

HADIÁRVÁHÁZAI NADAPÓ

Felfutási árak		Védőkeri:	
Időben:		1 óra:	
1 óra:	1 K.	1 óra:	1-50 K.
3 óra:	3 K.	1 évre:	4-50 K.
6 óra:	6 K.	1 évre:	9 K.
12 óra:	12 K.	1 évre:	18 K.

Megjelenik minden hétköznap este
8 órakor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Szent István-ter 1.

Egyes szám: 4 fillér.
Hirdetés díjszabás szerint.

Felelős szerkesztő és lapfőnököse: Baranyay Lajos.

BÁRMILYEN

lelkésítő és minden hőslékü ifju érzésével egyezők is Petőfi költeményének a világháboru idejében oly aktuális szavai: „Egy gondolat bánt engemet, ágyban, párnák közt halni meg” és „Ott essem el én, a harc mezéjén...” mégis milyen boldogság az, hogy az orvosok és ápolónók a sebesült hősokeket ágyban és párnák közt az életnek visszaadhatják. Jól esik ott látnunk őket, mikor az életerő visszanyeréséért s nem a korai sírban, hanem vigasztosabb értelemben: Nyugosznak öök, a hősiük dülő csaták után.

De van egy nagy tábor itthon, amely még nemhogy Petőfi verseit, de az a b c-ét se tudja olvasni, amely nem tud küzdeni, de szenved itthon a háboru miatt s nem tudja miért szenved, hisz gondolkodni nem igen tud, csak érezni tudja, amit szenved. Ennek a tábornak egyeseként csupa kis halvány gyermekarca van, kérdő gyermekszeme, amely, ha néha sokszor tömegesen — járvány idején — lecsukódik, nem az álomtól, hanem a halál érintésétől, akkor bánthat minket a gondolat, hogy nem volt olyan ágya és párnája talán, amelyen felüdülhett volna a beteg gyermek, mert Isten tudja, milyen nyomorvetette fekhelyen és milyen párnák közt halt meg!

Mindnyájan tudunk borzalmas eseteket betegségek, járványok idején, a tudatlan anyák gondatlanágáról. A legtöbbször nem bűn, de tudatlanság a bajok okozója; tudunk a szegénység okozta rendtelenségekről és sokszor hallani azt: A tengernek vannak határai, de az emberi butaság határtalan!

Ámde ilyen konstátalásokkal nem sokat lendítünk. A butaságot irtani kell az okosságnak, a szegény, tudatlan anyákat higiéniaira oktanni és nevelni kell. Szeged városának kitünő határozatait Székesfehérváron is életbe kellene

léptetni. Saját, féltve őrzött gyermekeinket is csak úgy óvhatjuk meg, — nem annyira az iskolák elzárásával, — ha a népet neveljük. Székesfehérvárnak még nincs gyermek-kórháza, jöhetet ősi, koronázó város és régebben sokat gondoltunk rá: kellene nekünk egy kulturpalota, nem férünk meg nagy kulturánkkal kis művelődési tégleteinkben, de gyermek-kórházról nem esett szó; arra tán a kulturpalotában tartott előadások vezettek volna!

Most ugyan senkise gondol kulturpalotára, de gondoltunk volna rá, ha nem jön a háboru.

Úgy jártunk volna, ha a palota meg van, gyermek-kórház meg nincsen, hogy hasonlóvá leszünk az olyan anyákhoz, aki elhagyja beteg gyermekeit, hogy felolvasásokra menjen. Es ékszerrel, prémekkel díszítve megoda a gyerekek megrendelenségben maradnak otthon.

Szent Erzsébet odaadta a hermelin köpenyét a didergő anyának és beteg gyermekének, mi, akik egyszer kulturpalotáról álmodoztunk, adjuk át ez eszme helyét egy gyermek-kórház meg gondolatának.

Nekünk kulturpalotára szükségünk a bekeben sincs, mert van egy kulturapostolunk, aki szívesen hirdeti, mindenütt, ahova hívják, a szabadság alatt is az igazi kultúrát, nemcsak a székesegyházban.

Hadiárvaházzal még mintha nem tennék eleget dr. Prohászka Ottokár megyéspüspök decenniuma ünneplésének, ezzel az éremnek csak az egyik oldala lenne kiverve; a másikkól is kellene gondolkodni. Idővel ez is meg lehet. Székesfehérvár így aztán a kulturvárosok sorában igazán helyet foglalhat és nagyobb dicsősége lesz ez, mint az, hogy hajdan királyokat koronáztak itt.

Reá fog illeni, amit dr. Prohászka Ottokár megyéspüspök a diadalmas világnézetben a szép egyéniségről mond:

„Behne kivirágzott az élet!”

D. M.

Dr. Prohászka Ottokár hadiárvaház.

A mai napon a következő adományok érkeztek a dr. Prohászka Ottokár hadiárvaházra:

Schattmann Ádám Etyekről 50 koronát küldött.

Piliszentkereszt községben Bossányi Antal plebános vezetésével 40.62 kor. gyűlt egybe.

Sőrédről 73.60 koronát küldtek.

Csókakőről pedig 128.28 korona érkezett. Mindkét gyűjtést Mihalecz Ferenc plebános vezette.

Alapon a gyűjtést Szabó Gyula esperesplebános, Puhá Gáborné és Szabó Józsa urhölgyek vezették. A község lelkesen karolta fel a nemes ügyet s 453.90 koronát adományozott.

Nadapon Kolonits Károly plebános gyűjtésével 56.27 K. gyűlt egybe.

Pusztavámon Bardon István plebános rendezte a gyűjtést, s 137.68 K. folyt be.

Velence. Velence község is azok közé tartozik, ahol a legnagyobb lelkesedéssel karolnak fel minden hadijótékonyági ügyet. A már megírt hangverseny 443 koronát jövedelmezett a hadiárvaházra. A hangversenyre a következők felülfizeltek:

Mecser Andrásné 17 K, Kenessey család 15 K, Meszleny Pálné 11 K, özv. Meszleny Benedekné 11 K, Hausmann Alajos 11 K, br. Mandorff Gézané 11 K, Sárközy Antalné 9 K, Meszleny Gizi 7 K, Luczenbacher Miklósné 5 K, Rédey Richardné 4 K, Meszleny Ela 2 K, Boross Dávid 5 K, Lakner Györgyné 2 K, Lázár Frigyes 2 K, Mayer Mariska 2 K, Mayer Matild 2 K, Kron József 1 K, Csongár Istvánné 2 K, Pataki Pálné 2 K, dr. Spät Henrik 8 K, Frank Géza 4 K, Halász Gedeon 23 K, Végh család 9 K, Méreg Sarolta 20 K, Schwarzbach Flóra 10 K, özv. Korbuly Gézané 15 K, Ott Károly 6 K, Markovics Miksa 6 K, Bárdossy Lajosné 3 K, Pócs László 3 K, Kótai Ferenc 4 K, Boné Kálmán 2 K, Hauberlné 2 K, Laky József 6 K, Snetzer Károly 3 K, Petánovics József 6 K, összesen 251 K.

A velencei hadijótékonyági egyesület.

A velencei hadijótékonyági egyesület nagy munkásságáról

már megemlékeztünk, s méltatuk annak érdemét és munkásságát, amelyet a szegény nép érdekében kifejt. A tevékeny egyesületnek báró Mandorff Géza országgyűlési képviselőnk az elnöke, aki családjával, a község lelkes papjaival, jegyzőjével és a Meszleny családdal már igazán sok könnyet letöröltek a háboru alatt. Ezen hadijótékonyági egyesület a hadiárvaházra 331 koronát gyűjtött, amelyből 100 K, maga az egyesület, báró Mandorff Géza 50 K, a község pénztára 25 K, a fogyasztási szövetkezet 30 K és a velencei segélyegylet 15 kor. adományozott.

Országgyűlési képviselőnk a hadiárvaházra.

Báró Mandorff Gézané, vármegyénk egyik legelkeszebb főúri hölgye, aki a háboru alatt már sokszor tanujelét adta nemeszívűségének, a függetlenségi pártban gyűjtött a hadiárvaházra s a következő képviselők adakoztak: (a gyűjtőívén néhány bárónő adománya is szerepel.)

Özv. Korbuly Gézané 50 K, br. Mandorff Gézané 50 K, Justh Józsefné 20 K, N. N. 10 K, br. Mandorff Béla 25 K, br. Mandorff Anna 25 K, Gaál Gaston 20 K, Szász Zombor 20 K, dr. Koltai Sándor 20 K, Hody 10 K, Sághy Gyula 20 K, Eitner Zsigmond 20 K, Tolnay Lajos lh. 20 K, Meixner Emilné 20 K, Tinkovits Jézsef 20 K, Kolozsvári Miklós 10 K, Hajós Menyhért 20 K, gr. Bathányi Pál 20 K, Fernbach Károly 50 K, Reök János 10 K, Ováry Ferenc 20 K, Faragó Antal 20 K, Horváth Gyula 20 K, Szentiványi Árpád 10 K, dr. Kelemen Béla 20 K, Bakonyi János 20 K, Ostffy Lajos 10 K, Zalkay Sándor 20 K, Barta Ödön 20 K, Förster Aurél 10 K, Elek Ernő 20 K, Jaczkó Pál 20 K, Beck Lajos 10 K, Urmánczy Nándor 20 K, olvashatatlan 20 K, Polonyi Géza 10 K, Kállay Ubul 20 K, Vertán Etel 20 K, Malatinszky György 10 K, Veszprémy István 10 K, Valantsik Ferenc 10 K, Muza Gyula 10 K, Gaál Sándor 10 K, dr. Polonyi Emil 20 K, gr. Somsich Tihamer 10 K, Bikády Antal 10 K, olvashatatlan 10 K, Meskó László 10 K, Csemez István 20 K, Tóth János 10 K, Csuha István 20 K, Kun Béla 10 K, Bosnyák Géza 10 K, Gyapay Pál 10 K, Török Kálmán 18 K, Rédey Richard 20 K, Halász N. né 10 K, Mehrebeczky 10 K, Melczér Róza 10 K, Meszleny Giza 10 K, Meszleny Ella 10 K, az összes adakozás 1035 korona.

A harcstérről

küldött 50 koronát, (Kalmár Béla zászlós közvetítette) a következők adakozták: 309. h gy. e. VI. századának adományára a Prohászka hadárvalházra: 1. szakasz 6 K. Konservé 2-46 K. II. szakaszbeliek: Gombér György szkv. 4 K. Zsirai Pál tizedes 1-70 K. Onódi József őrzetű 60 f. Róth János 1 K. Lajos Ferenc 1 K. Jahn János honvéd 60 f. Riba Imre 60 f. Kovács Jenő 60 f. Kiss Mihály 60 f. Péteffon Imre 60 f. György József 60 f. Jozda György 60 f. Tabi István 50 f. Felkő István 60 f. Horváth Imre 20 f. Okovica Máté 1-40 K. Horváth József 60 f. Schenker György honvéd 80 f. Szakál István 40 f. Fajcsi Lajos honvéd 40 f. Nemes István 39 f. Gál Vilmos 40 f. Barányi József 40 f. Keresztés János 47 f. Göllöncsér György 27 f. Berta János 47 f. Győri Pál 47 f. Jordan Antal 57 f. Markó János 27 f. Todján Miklós 27 f. Szabó István 57 f. Kovács Antal 67 f. Szatmári László 67 f. Papp Pál 57 f. Fehérvári György 57 f. Ferenczi József 47 f. Csutorás György 57 f. Kincses Lajos 57 f. Ábrahám Lajos 67 f. Magyar Mihály 47 f. K. zászlós 14-45 K. összesen 50 korona.

Tinyérről

pótlólag még 8 koronát küldtek. Márján Péter (Székesfehérvár) 50 koronát küldött.

Háború.**Görögország.**

A Szalonikiben történt letartóztatások miatt retorzóval éltek a törökök: Konstantinápolyban letartóztatták az angol és francia nagykövetségek tisztviselőit. Míg azonban Szalonikiben mintegy ezer görög fenhatóság alatt élő polgárt tartóztatott le az eróntente, Konstantinápolyban egyelőre csak tíz követségi hivatalnokot internáltak, ami természetesen csak a kezdeményező lépést jelenti. A kormány újabb letartóztatásokat is tervbe vett.

Keletgalicai csata.

Az ellenség, miután két nap előtt Keletgaliciában és a beszszarabiai határon a harcveronal összes pontjain visszaverték s nagy veszteségeket okoztunk neki, tegnap nem ismételte meg támadásait, hanem időnként tűzérzési tüzet intézett hadállásaink ellen. Erősítéseket szállít erre a harcveronalra.

Volhyniában, a Kormin-patak mellett, csapataink orosz felderítő-osztagokat szórta szét.

Montenegró.

A montenegróiak Beranetól északra ugra ellenállásra állapodtak meg. A magaslatokat, amelyeket megszállottak,

rohammal vették be és ez alkalommal egy löveget zsákmányoltunk. A Tara mellett csatározás folyt.

A hercegovinai határon és a Boché di Cattaro területen csapataink a montenegrói hadállások ellen harcban állanak.

A gyermekvédelem.

Az ijesztő nemzeti veszedelem, a gyermekhalandóság megdeglátására irányuló mozgalomnak a közeli napokban lesz Székesfehérvárról érkezte. Nem lesz tehát felesleges, ha ezen nagyfotosságu értekezlet előtt a következő dolgokról szó esik.

A lakosság tényleges gyarapodására ugyanis nem az van befolyással, hogy hányan születtek, hanem az, hogy a megszülettekből hányan maradnak életben. Ebben a tekintetben Németország, ahol 1000 lakásra 16,2 halálozás csak nagy előnyben van Magyarországgal szemben, ahol minden ezer lakosból 23,5 hal meg évenként.

Két halálos mérge rombolja amugy is ritka sorainkat. Első a tuberkulózis. Velejár az agyagos padlatu, évtizedek óta ráta-pszottított szörnyű szellőzhetetlen parasztházzal. És a tömeglakás sal. Melegágya az minden miázmának. A mi nyavalyát egyik belehoz, átörökli nemcsak vérben, de szennyében is, ötidízigen minden ivadék. Kevés orvos van a vidéken és akit megmérgezett az ital, a bányá, letört Amerika, vagy ellenálló erejétől megfosztott az örökség, annak senki sem próbálja megmenteni, — legalább az utódait.

Most ehhez hozzácsatlakozott a háború külön csapása, a vér-baj. Tessék elgondolni, hogy ebből a kettős veszedelemből milyen jövőendő generáció fog kikerülni.

A jövőendő nemzedék minden értéke itt van, letéve, ezekben az elcsigázott, beteg apákban és az asszonyaikban. Ide kérünk kormányintézkedéseket. Alkalmi klinikákat — mindig ingyen! — szakorvosok vezetésével. Állandó nagy speciális kórházakat, szaktanárokkal élükön. Ne adhasson Erlich-oltást szemorvos és belgyógyász, mint a hogy itt-ott ginékológus operált vese, vagy tüdőerősítéseket. Ne dobálják katonáék látatlanban ide-oda az orvosokat, hanem aki a mihez ért, lehetően abban működhesék. És kíméletlenül, ha kell, erőszakosan követelje és ellenőrizze minden hatóság a tisztaságot, mint minden továbbfertőzős legelső gájtját. Tessék kényszeranyagpótlócsereit elrendelni, legyen megszabva, hogy bizonyos méretnél kissébb ablakot nem szabad beépíteni; a birót büntessék, aki nem ellenőrzi a napontai szellőztetést.

Ezek így igen naívan festenek és a falusi Pató Pálok természetesen vállat vonnak rá. De, ha a hatóságok, az uraság, pap, tanító, jegyző, bíró folyton csak azt prédikálja nekik — és keresztülviszi energiával városifalun, — hogy minden elnyomorodás, szenvedés ettől ered; idővel ők is megértik, ők is belátják. Ha én annak a napszámomnak vagy bérésnek azt mondom, attól hal a gyerekek, mert piszokban él, székely egyet. Bánják is ők, ha fogy az áldás. De ha megtanulja, hogy elhanyagolt bajok és tisztatlanság miatt lett bémáva a legényfia, görösköszvényessé virágozó leánya, pupos az unokája, nyomorok ő maga, vagy szárazbeteg az asszonya, ezen elgondolkozik, mert a betegség rájuk nevezte nagyobb kár és csapás a halál nál.

Hindenburg-hősök.

Filótás János őrzetű július 23-án Dobrotwor elfoglalása után, midőn a rábizott raj emberei, akik egy kimagasló állást foglaltak el, a nagy ágyutüz elől el akartak menekülni, sőt egyesek már meg is fordultak. Filótás őrzetű ezeket ismét előre hozta, bátorító szavaival kintásra és nyugodtságra buzdította, úgy hogy a hely megtartásával megakadályozta az ellenségnek e vonalon való átörési kísérletét.

Bátor magatartásáért a nagy ezüst vitézségi érem kitüntetésére lett beadvá.

Varga József tizedes Ostrozece-nél május 17, 18 és 19-én a rábizott raj embereit körültekintő ügyességgel és bátorsággal vezette. Ütközetben a legnagyobb ágyu, gyalogsági és gépfegyvertűben bátor magatartásával magával ragadta embereit s így sikerült neki a legelső vonalba felküzdenie magát, ahol bátorító szavaival kintásra buzdította őket.

A bátor, félelmet nemismerő tizedes a kis ezüst vitézségi éremmel lett kitüntetve.

Molnár István tizedes Ostrozece-nél májusban mindhárom napon az orosz állások elleni támadásban résztvevett s ezen ütközetekben bátor, félelmet nemismerő, hidegvérű magatartásával tünt ki. A nagy tűzben oldalról is megtámadva a legnagyobb nyugodtsággal ment előre, buzdító szavaival bátorította embereit és azokat nyugodt célzásra és lövésre bírta.

Molnár István tizedest századparancsnoka az ütközetekben tanúsított bátorságáért a másodosztályú ezüst vitézségi érem kitüntetésére adta be.

Az orosz Vörös kereszt kiküldöttje Székesfehérvárról.

Mint ismeretes, az orosz Vörös kereszt kiküldöttje most látogatja meg Magyarországon a fogolytáborokat. Az orosz Vörös kereszt kiküldöttje Masslenihova urhölgy, von Mylius dán alezredes és gróf Stürgh altábornagy kíséretében vasárnap este érkezett Székesfehérvárra. A magas vendégeket a vasuton gróf Széchenyi Viktor főispán és Schmidt Ágoston ezredes, állomásparancsnok fogadták. Este a főispánnak voltak vendégei, amely alkalommal bemutatták az orosz hölgynek a főispán házi országot, akinek alaposan kihi-zott természet ugyancsak elbámultak. Az orosz fogoly nem győzte dicsegni a magyárokat vörös kereszt honleánytársának, aki a többi fogolyokt később fogja megtekinteni, mert hétfőn reggel Hajmáskere utazott az ottani foglyok megtekintésére.

Levél az olasz fogságból.

Olasz fogságból kaptunk ma levelet. Négy tartalékos 17-es zászlós írta a Fejérmegyei Naplónak, hogy a fogságban a körülményekhez képest jól érzik magukat s hogy tudassuk hozzátartozóikkal és ismerőseikkel. A mai postával érkezett levelet az alábbiakban közöljük:

Tek. Fejérmegyei Napló

Szerkesztőségének

Székesfehérvár,

Feladó: Weisenfeld Ede ufficiale, Reparto Prigionieri di Guerra Caserta (Caserna Aldifreda) Italia.

Caserta, 1915. M. 21.

Igen tisztelt Szerkesztő ur!

Kérném becses lapja sorai közt tolmácsolni üdvözlőjeinket hozzátartozóinknak és ismerőseinknek, mit hadifogságunkból küldünk szerető szívvél. Október 22-én kerültünk St. Martinonál fogságba s azóta itt vagyunk Casertában, e csinos kis városkában. Jól bántanak velünk. Ne semmi panaszunk nincsen. Ne aggódjanak miattunk, mindnyájan egészségesek vagyunk s epedő szívvél várjuk sorait. Mély tisztelettel: Weisenfeld Ede, Bárdos Dezső, Mayerszki Gusztáv és Dömötör László t. zászlósok.

SÖVEGJARTÓ vászonáruhaza, Barátok épülete.

Nagy választék

fehér és színes barchetok karton, schiffon és damastból. Különféle vásznak, törölközők, abrosz, lepedők és zsebkendők. Ágy- és asztalterítők, szőnyeg- és matracszövetekből.

OLCSÓ

szabott árak.

Akikre szintén nem gondolnak.

Tudnillik a nyugdíjasokra; bátran elmondhatjuk róluk, hogy — szegények, főképp ha nem sorozzuk közéjük azokat a nyugdíjasokat, kiknek állásuknál, vagy hosszabb szolgálatauknál fogva kivétel-sen nagyobb nyugdíjuk van. Erről a néhány kivételtől nem beszélünk és sorainkat egyáltalán nem az ő érdekében írjuk, hanem azok miatt, kiket a háború rettenetes nyomorba döntött.

Ok nem koldulhatnak, mert jölehet igen szűknek. Ők az úgynevezett szemérmes szegények, kiknek a közalapok sem segítenek jótéteményekkel. A háborús idők ugyancsak ellenük fordult és súlyos csapásokkal találta őket. Megtalálta őket a drágaság nemesak az élelmiszerek, hanem a tűző anyag és téli ruhák beszerzése körül is egyaránt.

Miből és miképp állják most már ezek a harcot ebben a rémes drágaságban? Ok a mai társadalomnak mindenképpen mostoha gyermekei, mert ők erőt nem képviselnek, — nem úgy mint a tényleges szolgálatban állók, — velük nemesak nem törődnek hanem róluk mindenképp szigorúbb mértéket alkalmaznak. Ez így van mindig, mikor a közszolgálati alkalmazottak nyomorának enyhítéséről van szó.

HIREK

*Ott esett el az édesapám... A tanfelügyelő szemlet tart az iskolában. Belép a negyedik B osztályba. A tanító eléje siet, a fiúk állva fogadják a nagytekintélyű vendéget. Utóbb leülhetnek a tanfelügyelő megkezdi a tanulók kihallgatását.

— Melyik a legjobb tanuló?
— A Szabó Pista, — feleli a tanító.

— Gyere ki, Szabó Pista.
Jön. Illedelmes meghajítja magát a tanfelügyelő előtt és vár. S ahogy egymást követik a kérdések, felel mindenkire, mint a karikacsapás. Világosan, okosan, szabatosan. A tanfelügyelő ámul-bámul.

— Látom, szorgalmas voltál, fiam. Kitűnően feleltél mindentől, mértanból, számtanból. Most még csak egy földrajzi kérdés: mond meg, fiam, hogy melyik megyében fekszik az uzsoki szoros?

Szabó Pista ránéz a tanfelügyelőre. A két szemre, amely az imént még okosan világitott, egyszerre könnybe borul. Aztán elkezd zokogni, keservesen zokogni.

A tanfelügyelő megvigasztalja:
— Nem kell félned, fiacskám, s nincs semmi okod a sírásra. Mindenre nagyszerűen feleltél, nem baj, ha egy kérdésre tudsz felelni. Ámbár, tanítóúr, szeretném,

ha a fiúk tanulnak a mai nagy kor nevezetesebb eseményeit is.

Szabó Pista főképp könnyben uszó szemével.

— Tudom én nagyon jól, hogy az uzsoki szoros Ungmegyében van. Nem is azért sírok.

— Hát miért sírsz akkor, fiam?
— Ott esett el az édesapám az uzsoki csatában...

Mély esőnd. A tanfelügyelő nem szól egy szót se, csak odavonja magához Szabó Pistát 3 lágy kézzel simogatni, kérdi a szép kerek fejet.

— Katonai előléptetétek. Báró Mandorff Béla I. honvédnagyszerezbeli zászlós vítérségeért hadnaggyá léptették elő. Csebi Pogány László 17. honvédszerezbeli tisztjelölt hadnaggyá neveztetett ki.

— Katonai kitüntések. Báró Mandorff Béla I. honvédnagyszerezbeli zászlós az ezüst vítérségi érmet kapta az ellenség előtt tanúsított vitéz magatartásáért. Szabó István népfelkeltő őrmester, Schultz Béla népfelkeltő számvivő altiszt a 17. honvédszerezbeli a koronás ezüst érdemkeresztet kapták. Horváth János, Rauch János, Kiss Ferenc, Barabás Gyula népfelkeltő szakaszvezetők az ezüst érdemkeresztet kapták a hadiszállagról. Angeli Nándor 17. honvédszerezbeli tartalékos hadapród a másodosztályú ezüst vítérségi érmet kapta.

— A varmegyeli tisztviselőkről. Kisküküllő varmegye felírta a kormányhoz, hogy a varmegyeli tisztviselők napidiját és kilométer járandóságát tekintettel a háborúra, emelje fel. Határozatát Fejérmegyének is megküldte paróltas végett.

Képviselőválasztás. Mint megirtuk, a váli kerületben dr. Matta Árpád százhalombattai földbirtokost léptették fel jelöltnek. Dr. Matta most fejezte be körutját a kerületben, ahová báró Mandorff Géza, Székesfehérvár képviselője kísért el. A kerületben a legnagyobb lelkesedéssel fogadták dr. Mattát, a néppárt is csatlakozott a támogatásához. Eddig ellenjelölt nincs, megválasztása tehát valószínűleg egyhangú lesz.

— A vízvezeték baja. A szeszélyes vízvezetékünk minden áron túl akar tenni a villanyvilágításon, s hétfő délelőtt elrontotta magát. A zárlatúcai fölzárónál elromlott a zár, amely miatt délután 3 óráig szűntelt a vízvezeték. Hogy milyen kellemes volt a közönségnek, azt mondani sem kell.

— A szegény gyermekeknek. Ruhát még mindig nem kaptunk, pedig igazán égető szükség lenne rá. A nyomorok áldozatai naponta kétségesen jönnek a Fejérmegyeyi Naplóhoz könyvirodalmányokért. Egy harctéri katonatiszt felesége 10 koronát hozott a nemes céra. Az adományból egy hatgyermekes családot segítettünk meg.

— A katonai vegyes felülvizsgáló bizottság. Székesfehérvárott a folyó évben a következő napokon fog ülésezni: Jan. 20, febr. 21, márc. 20, ápril. 20, máj. 20, jun. 20, jul. 20, aug. 21, szept. 30, okt. 20, nov. 20, és dec. 20 an.

— A bulgár vöröskeresztnek utalásban a következők adoztak a polgármesteri íven: Fittler Béla 10 K, Klausz György 100 K, Pollák H. 40 K, Braun Lajos 30 K, dr. Vermes Mihály 20 K.

— Jarvány Etyeken. Etyek közepében jarványszerűen fellépett a hóghurut. A közegészségügyi hatóság elrendelte az ottani elemi iskola bezárását.

— A székesfehérvári Hadsegélyező Bizottság. Kínváltása f. hó 19—22-ig (Töltetés) Katonák karácsonyára: Hetyey Ferencné 2 nyakvédő, 2 pár érmelegítő. Szegedy Testvérek asztalék. Farkas István játék. Burján Bandi és Gyula játék. Marxbréiter Sandorné 200 cigareta. Brlich Kató és Palli játék. Keri Proskó baba. Dr. Káll Antalné 2 könyv, 1 felöltő. Bogdán és Nemes 3 ruha, 4 főkötő, 8 sarka. Lantos Gizella, Lederer Ilona, Berger Ertsi játék. Krausz Katica és Bössi ruhak. Vértessy Lajosné minden heten egy kenyér. Kardos Ilona, Kezsan Ilonka, Schönheim Erzsike, Kaldor Erzsike, Demeter Margit játék. Klöckner Sarika 1 pár tervédő, 1 pár érmelegítő 1 doboz cigareta. Nosz Margit könyvek. Fejérmegyeyi Naplótól játék. Krausz Proskó játék. Sárkeresztvári tanítógyűjtése 155 kalács és 1 zsák szederivel. Zabor Erzsike könyv, táska. Izraelita iskola növendétei gyermekruhát és játékok. Ehrlich Katinka 5 bölcös. Virág Proskó, Meleg Rózsa, Borján Erzsébet, Steiner Etel, Kardos Ilonka, Somon Sari játék. Schlegel Micke és Ottó játék és cukorka. Wiener Anna fel kg. cukorka, és játék. Dr. Meszöly Józsefné gyermekruhák. Fürst Viktorné gyermekruha. Oláh Anna játék. Ferenc József növendéke gyűjtése 34 csomag ruha, 44 csomag játék. Dr. Kneifel Ferencné játék. Rottler tőzede 6 doboz játék, 12 baba. Trieger Rózsi játék. Gruber Lajos 3 nagy, 2 kis zsák liszt. Dr. Hertz Oskarné sütemény, cukorka, játék. Tóvárosi elemi iskola növendékei 27 drb. játék. Rossberger Béláné és Rózsika pozsonyi kiflik. Csapó Julianna, Róza, Béla, Bössi és Pisti játék. Deák Dávid gyermekruha. Fehér Miklósné takaró. Kovács Irén 200 cigareta. Gebauer Testvérek 1 üveg befőtt, sütemény. Dr. Patáki Annin 2 ing, 6 zsebkendő. Gróf Eszterházy Miklós Móríc 14 drb. rókabőr és 39 drb. birkabőr kidolgozval

— Köszönetnyilvánítás. Fogadják mindazok, akik feledhetetlen drága jó feleségem, illetve anyánk temetésén megjelentek és a vesztésig felett érzett nagy fájdalomukat közszorult küldésével, Togatáink rendelkezésünkre bocsájtásával, vagy részvételüknek bármiként történt nyilvánításával enyhíteni iparkodtak, legáltalában köszönetünket. Idős Tóke János és családja.

— Köhhögés és rekedtség ellen a legjobbnak bizonyult háziasz a dr. STÖRK-féle komprimált mell-pasztila. Egy doboz ára 50 fillér. Kapható Szűts Róbert „Magyar Korona” gyógyszerárában, Székesfehérvár, Városházter.

SZÍNHÁZ.

Rip van Winkle. Vasárnap este ismét ez a kitűnő regényes oporett ment előrendű előadásban zsufoit ház előtt. Különösen dicséretet érdemelnek Falussy, Albert, Krémer. Helyesek voltak Ács Ferike és Szepessy Editke, akiket melegen ünnepelt a közönség. A többi szereplők is általában jók voltak, megjegyzendő azonban, hogy hamis enklét is hallottunk, a szöveget pedig Falussyt kivéve nem igen lehetett megérteni az enklétsnél. Csupán Albert volt néha kivétel.

Heti műsor:

- 11. „ Mandarin.
- 12. „ Eva.
- 13. „ Kisasszony férje.
- 14. „ Kisasszony férje.
- 15. D. u. János vitéz.
Este: Kisasszony férje.
- 16. D. u. Cigányprimás.
Este: Legénybucsu.

Liszt- és kenyérjegyrendszer életbeléptetése ügyében hatósági hirdetés.

A liszt és kenyérjegygyártás szabályozásáról szóló 4586/1915 M. E. számú kormányrendelet s az ennek végrehajtása iránt kiadott 1400916. számú belügyminiszteri utasítás értelmében január 10-étől kezdve liszt és kenyér csakis hatóságilag kiállított liszt és kenyérjegygyártási igazolványok ellenében adható el, illetve vásárolható.

Ezen rendelkezés a vámörlo malmokra is kiterjed. Ezen malmok ugyan a vámörlekből származó lisztjüket másnak, mint a Hadi Termény Részvénnytársaságnak el nem adhatják, mégis nem tesznek kifogást az ellen, ha bizonyos számú fogyasztó háztartásnak ellátására vállalkoznak, azonban ez

Hétfőn és kedden,
január 10 és 11-én:

Üdvöske.

Vígjáték 3 felvonásban.

Meglopott tolvajok.

Amerikai dráma 2 felv.

Herkulesfürdő, (term.) Nagypapó

(életkép.) Nagytakarítás, (hum.)

Előadások 6 és 9 órakor.

Rendes helyárak.

Alkalmi vétel!

RENDKIVÜL ÖLCSÓN jön eladás alá, míg a készlet tart

Több 100 vég legfinomabb HIMZÉS fehérneműre alkalmas; továbbá női és férfi ajour ZSEBKENDŐ nagymennyiségben

Vermes árubázban.

esetben lisztet csupán hatósági igazolványok, illetve ezek szelvényei ellenében adhatnak ki.

Felhívjuk a közönséget, hogy 1916. jan. 10-től bezárólag 19-ig, január 20-tól bezárólag 31-ig terjedő időre szóló; egyenként 2 darab igazolvány átvétele céljából január 10-től kezdve a városház nagyertermében délelőtt 9 óratól 12-ig, délután 2 óratól 6-ig jelenjék meg.

Akiknél a most folyamatban levő összeírás szerint annyi készletük van, hogy az januári szükségletüket fedezze, igazolványra igényt nem tarthatnak, akiknek ennél kisebb készletük van, ezek csak a nem fedezett mennyiség erejéig kapják meg igazolványukat.

A 4586/1915. sz. kormányrendelet szerint az őstermeléssel foglalkozók kivételével bárkinek naponként és fejenként buza-, rozs-, vagy árpaliszttól, vagy e gabonaneműk kevert lisztjéből legfeljebb 240 grammot szabad fogyasztania. Ebből a szempontból 5 gramm liszt 7 gramm kenyérral egyenlő.

Nehéz testi munkával foglalkozók részére a törvényhatóság első tisztviselője a napi 240 gr. mennyiséget legfeljebb napi 300 grammra felemléheti.

Őstermeléssel foglalkozók naponként és fejenként legfeljebb 400 gramm lisztet használhatnak fel, de ha maguknak készletük nincs, hatósági lisztből legfeljebb 30 dekát igényelhetnek.

Azok, akik rendszeresen ételknek kiszolgálásával iparszerűen, vagy keresetszerűen foglalkozó üzemekben intézetekben és vállalatokban stb. étkeznek, csak kenyérfogyasztási igazolványra tarthatnak igényt. Miért is napi 240 grammos liszt és kenyérigazolványukat napi 180 grammos kenyérigazolványra szállítjuk le.

Ételek kiszolgáltatásával ipar, vagy keresetszerűen foglalkozó üzletek, üzemek, intézetek, vállalatok stb. kenyéret csak az általuk bevont kenyérgy szelvények ellenében az azokon feltüntetett kenyérmennyiségnek megfelelő mértékben szereshetnek be.

Liszttel pedig, amennyiben hatósági ellátásra igényük van, a hatóság által beigazolandó vendégforgalmukhoz képest látandók el ezen hirdetésny 5. bekezdésében meghatározott arányban. Ertesítjük az illetőket, hogy az esetben, ha ily módon lisztet igénybevenni óhajtanak, az I. foku iparhatóságtól vendégforgalmukról bizonyítványt szerezzenek be s ezzel jelentkezzenek Kerekes Lajos dr. főjegyző előtt.

Atutazók kenyérral ellátása céljából, a szállodák, beszálló vendéglők részére bizonyos számú kenyérigazolványt adunk át, amelyek elfogytával újabb igazolványokat csak akkor adunk ki, ha általuk kiállított s a rendőrbajmentési hivataltól lebélyegezett nyilatkozaton a náluk beszállt vendégek, naponta számával igazolják a kiadott igazolványok felhasználását. Az ekként kiadott kenyérigazolványok a szállodás bélyegzőjével is ellátandók.

A liszt vagy kenyérrusztók csak az arra vonatkozó igazolványok ellen szolgáltathatnak ki lisztet, vagy kenyeret. Ezen rendelkezés biztosítása érdekében elrendelem, hogy az árusítók a birtokukban levő, vagy birtokukba

kerülő lisztkészletekről nyilvántartást vezessenek, amelybe egy a készletnek minden növekedését, mint annak minden apadását jegyezzék fel.

Kötelezem az árusítókat arra is, hogy minden eladásnál a liszt, vagy kenyérigazolványnak megfelelő szelvényét vonják be. A börtönön felirandó az árusítónak neve, lakása, a beszolgáltatás napja s a szelvények száma és pedig a különböző szinteké külön-külön.

A liszt és kenyér-szelvényekre csak érvényességük idején belül, tehát sem előbb, sem utóbb lisztet kiszolgáltatni nem szabad.

Az árusítók újabb lisztmennyiség kiszolgáltatására csak az esetben számíthatnak, ha a beszolgáltatott szelvényekkel a liszt szabályszerű kiszolgáltatását igazolják.

Kijelentem, hogy az árusítók ezen rendelet betartása tekintetében szigorúan ellenőriztetni fogom a rendeletellenes eljárásukat, mulasztásukat a városi liszt árusításának elvonásával, esetleg a kihágási eljárás megindításával fogom megtorolni.

A liszt és kenyérigazolványok névszerint megjelölt lisztelárusítóira, kereskedőre szólnak, tehát azokkal más kereskedőnél lisztet nem vásárolható. Ha az illető kereskedő a lisztet kiszolgáltatni nem tudja, a főjegyzőnek az igazolványra vezetett engedélyével másutt is vásárolható.

Akiknek lisztkészletük van, szintén kaphatnak kenyérigazolványt, de ez a terhükre feljegyeztetik s amennyiben készletük nem az egész szükségleti határidőre szól, az ellátott tartamát megfelelően meghosszabbíthatjuk. Ha pedig az egész szükségleti időre el vannak látva, a kenyérigazolványnak megfelelő lisztmennyiséget tőlük bevonjuk.

A kiadott igazolványok gondosan megőrzendők; mert az elvesztettek helyett újat semmi körülmények között nem adunk ki.

Az igazolványok csak tőlajpuk felmutatása mellett használhatók, kivételül csak az élelmező üzletekre (vendéglők, kávéházak stb.) tesztünk, amelyek a sütőnek kenyérvásárlás nélkül, tőlajpuk felmutatása nélkül is adhatnak szelvényeket.

A liszt és kenyérgy utánzása, átruházása, vagy eladása s egyáltalán a jeggyel üztölt mindennemű egyéb visszaélés, nemkülönben lisztnek, vagy kenyérnek szelvények bevonása nélkül eladása, vétele szigorú kihágási büntetés alá esik.

Székehvároott, 1916. jan. 8. án.
Dr. Saára Gyula
polgármester

319.1916.

A tengeri birtokosokat érdeklő hatósági hirdetés.

A földmivélsügyi miniszter ur szóbeli értesítése alapján közlöm a tengeri birtokosokkal, hogy a hadviselés és egyéb más mellőzhetetlen közszükségletek érdekében az egyes tőrvényhatóságokra kirótt tengerire a kormányának feltétlen szüksége van.

Nagy nemzetí érdek hazafias kötelességgé, parancsoló szükségé teszi, hogy a kormány

a kirótt tengeri mennyiséghez hiánytalanul hozzájusson.

Amit a kormány mulhatatlanul bekövetel, csak szűken fedezze a fenforgó közszükségletet, ezért kívánatos, hogy a tengeri birtokosok hazafias kötelességértől a lehető legnagyobb mennyiségű tengerit ajálják fel az állam részére s a hatósági igénybevétel céljából mindazok, akiknél foglalás nem történt, vagy a lefoglaltan felül van átengedhető mennyiség, ezt jelentsék be mielőbb Kerekes Lajos dr. főjegyzőnél.

Örömmel közlöm, hogy a földmivélsügyi miniszter ur a tengeri birtokosok érdekében városunk és más törvényhatóságok részéről intézett kérelmek folytán akként rendelkezett, hogy a lefoglalt tengeri ára előlegként remélhetőleg még a hóban kifizettetik s a tengeri tőrvényes szállítása is még e hóban kezdetét veszi.

E szerint a tengeri birtokos még e hóban pénzhez jut s a tengeri őrzésének gondjától mielőbb felszabadul.

Viszont a földmivélsügyi miniszter ur kérelmetlen szigorú büntető eljárást rendel el azok ellen, akik a lefoglalt tengerit felhívásra be nem szolgáltatják, vagy akiknek tengerije, szándékosan rossz kezelés, nagy foku hanyagság miatt megromlik s e miatt átvehető nem lesz.

A 3511/1915. M. E. számú rendelet szerint az e téren elkövetett kihágás 2 hónapig terjedhető elzárás és 600 koronaig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő. Egy legközelebb megjelenő kormányrendelet szerint a fenti büntetésen felül azokat, akik a lefoglalt tengerit nem szolgáltatják be, az elmaradt mennyiség értékének ötszörösét elérő s közadók módjára behajtandó bírsággal sújtja.

Újból és komolyan figyelemzettem a tengeri birtokosokat, hogy háztartási és gazdasági szükségletüket a legszigorubb takarékoszággal vegyék számtásba s az ezen felüli mennyiséget az állam részére hazafias kötelességérzetből engedjék át.

Székehvároott, 1916. jan. 6. án
Dr. Saára Gyula,
polgármester.

Telefon 233. — Tefon 233.

Hétfőn és kedden,
január 10 és 11-én:
Lelkiismeret szava.
Életkép 3 részben és -
Lóverseny és kártya.
Modern erkölcsdráma 3 felv.
Remek kiegészítő műsor.
2 előadás fél 7 és 9 órakor.

APRÓHIRDETÉSEK.

Tizenöt évesnél idősebb gyermekek jó keresethez juthatnak lap-árusítással.

Champion gomba kapható Savanyu kérészetben és Kűmmel virágüzletében.

Egy hatás lo eladó Vilmos császár tér 4 szám. (Lige'sor)

Haszonterbe adatik 3 darab buza-föld az 1916. gazdasági évi használatra kukorica termelésre tudakozni lehet Szekesfehérvár, József-utca 3. szám alatt Almássy János zargonjoknál.

Egyszobas lakas azonnal kiadó Széchenyi-utca 26. sz. a.

Külfönbjáratu, kétágvas, butorozott szoba konyhának használható előszobával kiadó. Cim a kiadóban.

Egy haz szabadkezből eladó 2 rét, egy a sziget alatt, a másik a pöntölei határon felül. Tudakozni Selyem-utca 43 sz. a.

Dreher sórraktárba irni, olvasni tudó másodpncemester kerestetik. Olyan rokkant katoná, aki nem teljesen munkaképtelen, előnyben részesül.

Két szar és egy üzeti kocsi eladó. Megtekinthető Deutsch Bélánál, Külső Berényi ut.

Ha csinos és kedves háborus emléket akar szerezni, vegye meg a miniatúr vértés víté szobrot három koronáért. A rokkant katonákat segíti az emlékszóbor megszerzésével.

Felhívás.

„A Szekesfehérvári Kölcsonös Segélyző-Egylet“

az 1916 ik év kezdetével hat évre terjedő új évtársulatot alakít. Mídonról a tisztelt közönséget értesíteni és ezen új — az egylet fennállása óta a 49-ik — évtársulataba való beiratkozásra felhívni szerencsénk van, egyuttal tisztelgettel tudatjuk a következőket:

egy betét után hetenként

A hetibefizetések 1916. évi jan. hó 3-án vessik kezdetüket. — Az új évtársulatnak tagjai lehetnek: a magyar szent korona országai területén lakó önjogi, vagyonukkal szabadon rendelkező egyének és testületek, úgy törvényes képviselők bejelentése mellett kikorúak is.

Az alakuló évtársulataba belépni kívánók f. 1915. évi december hó 1-től kezdve a vasár- és ünnepnapokat kivéve, naponként délelőtt 9-től fél 12 óráig betétek jegyzése végett az egyleti helyiségben (Nagy Sándor-utca 8/a.) személyesen jelentkezhetnek.

Beiratsi díj fejében minden egy korona betét után két korona, az egyleti-alapszabályokkal ellátott könyvecskéért pedig 20 fillér fizetendő.

Szekesfehérvároott, 1915. évi november hó 39-án.

Pohlencz Alajos, Havranek József, főkönyvelő, elnök.